Příloha č. 1 – Tabulka tvarů ruky českého znakového jazyka (Okrouhlíková, 2015)[1]

1 OKROUHLÍKOVÁ, L. *Notace znakových jazyků*. 1. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2944-5.

základní tvar ruky	a) $_0$	b)	c) ^	d)	e)	f) =	g)	h)
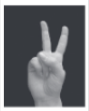 V	V_0				$\overset{\cdots}{V}$		$\overset{\cdots}{V}_0$	
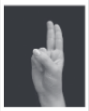 P			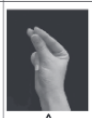 $\hat{P}$	$\overset{\cdots}{P}$	$\overset{\cdots}{P}$	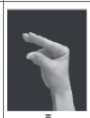 $\overset{=}{P}$	$\overset{\cdots}{P}_0$	
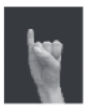 I								
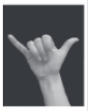 Y								
R								

Příloha č. 2 – Ekvivalenty znaku SLYŠÍCÍ

Zde se můžeme dozvědět trochu, jak ve světě rozumíme znaku slyšící v různých ekvivalentech z česka a ze zahraničí. Zjistíme v které místě artikulace se znak slyšící často vyskytuje, jaký má pohyb ruky, projev mimiky, a také sémantika a motivace znaků.[2]

Korejský ekvivalent znaku slyšící

Obr. 63: korejský znak SLYŠÍCÍ

Poznámka: Sémantika znaku je děj v mluvení pusou, proto je místo artikulace pusa. Figurant čili uživatel KSL tvrdí, že není to v současné době hanlivý čili vulgární znak, ale v minulosti, jak znak vznikl, s tím souvisí, že je schopna osoba mluvit[3] (pohyb ruky kroužení nebo kmitání[4]). Zmínil také o tvaru ruky jednoruční 5'", že možná je to tím, že je stejně vyjádřený tvar a pohyb ruky, jen orientace dlaně je obrácená – tzn. neustále procvičování v odezírání neslyšících, když vyrůstali v orální metodě a právě že tento znak je spíše negativní. U toho částečně vypláznutí jazyka. Dále znak podobný se stejným tvarem a pohyb ruky, ale v jiném místě artikulace – břicho, které zní něco jako kručení, že člověku není dobře od žaludku, viz video (KSL) – Příloha č. 1.

Motivace znaku: osoba se neustále pohybuje pusou, čili neustále mluví a nepřestává

2 Videomateriály byly získány od přímých figurantů ze zahraničí (Jižní Korea, Čína a Polsko), kteří poslali svůj úkol na workshop stereotyp slyšícího člověka v rámci projektu mezinárodní letní školy znakových jazyků (Aktuální otázky v lingvistice znakových jazyků - CISL) 2014.

3 Přikládal k tomu, že korejský znak neslyšící je spíše negativní, protože projevuje jako nemožnost mluvení - uzavření pusy.

4 Ve videu figurant nejdříve vyjádřil pohyb kmitání, které neslyšící používají, ale jak vysvětlit původ vzniku znaku, tak byl pohyb krouživý.

Čínský ekvivalent znaku slyšící

1)

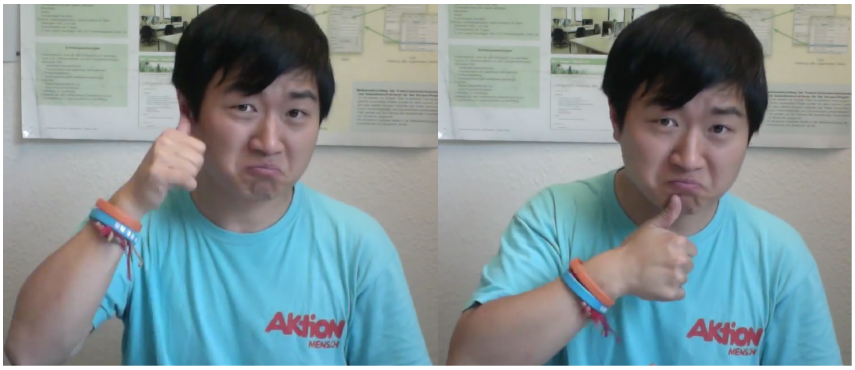

Obr. 64: čínský znak SLYŠÍCÍ 1

Poznámka: Sémantika znaku jako dobrý, v pořádku se sluchem a pusou. Na Obr. 63 tvar ruky A0 čili foném znaku je pozitivní, motivace tvary ruky s pohybem ruky od ucha k puse je zdravý sluch a řeč/lze mluvit. Opakem tvar ruky u neslyšících je I, jeho sémantický význam je negativní, sluch není v pořádku. Někteří neslyšící si přejí změnit znak pro slyšící, někteří ale tento znak používají také z důvodu neznalosti motivace znaku, viz video (CSL) – Příloha č. 2.

Motivace znaku: zdravá osoba, která má dobrý sluch

2)

Obr. 65: čínský znak SLYŠÍCÍ 2

Poznámka: Figurant ve videu vysvětlil, že tento znak slyšící je znakovaná čínština, tvar ruky D je proforma, která reprezentuje singulární osobu podle čínského znaku 人[5]. Složenina znaku – jednoruční 5'", dvouruční D v kontaktu. Většinou používají těm, kteří respektují neslyšící. Nebo

5 Čínský znak je okopírován z translate google a zkontrolován podle internetového slovníku www.čínské-znaky.cz

vzdělání čili informovování[6] neslyšící spíše preferují tento znak před čínského znaku SLYŠÍCÍ 1 (viz Obr. 63). Tento znak však není hojně používaný jako u čínského znaku SLYŠÍCÍ 1. Další důvod je, že je tento znak složený a nepohodlný při přírozené komunikaci v čínském znakovém jazyce, viz video (CSL) – Příloha č. 2.

Motivace znaku: respektovaná osoba, osoba, která respektuje neslyšící

Polský ekvivalent znaku slyšící

1)

Obr. 67: polský znak SLYŠÍCÍ 1

Poznámka: Znak z Obr. 65 je bezpříznakový, jeho tvar ruky je jednoruční D'". Projev, mimika je neutrální a ruka provádí kmitavý opakovaný pohyb k uchu a od ucha směrem doprava.

Motivace znaku: osoba, kterému funguje sluch

2)

Obr. 67: polský znak SLYŠÍCÍ 2

6 Neslyšící, kteří mají kladný vztah k slyšícím, mají pochopení a respekt k nim.

Poznámka: Tento hanlivý, provokativní znak používají pár polští neslyšící. Další podobný znak nejspíš není. V parametru tvar ruky je jednoruční ᵀO. A mluvní komponent ve tvaru polské hlásky **S** jejíž artikulace je zřejmě odvozena od polského slova **S-**łyszący, viz video (PJM) – Příloha č. 3.

Motivace znaku: osoba, kterému funguje sluch

Americký ekvivalent znaku slyšící

Obr. 68: Americký znak SLYŠÍCÍ

Poznámka: Videozáznam z internetu[7] vysvětluje pro tento znak jako jméno na kulturního člověka, který slyší zvuky. Tvar ruky je jednoruční D, místo artikulace je ústa. Pohyb ruky 2x malá rotace pohybu dopředu. Pro tento stejný termín je jiný význam pro sluch jako fyzický je jiný znak tj. u uchu s tvarem ruky D.[8]

Motivace znaku: osoba, která je mluvící

Závěr:

Všechny jazyky mají společné rysy k pojmenování osobu. Osoba, která je odlišná od neslyšících ve fyzických možností a fungování. Jsou to uši, které jsou zdravé a slyší zvuky. A pusa, která produkuje zvuky a hlasy. Je to základní komunikační prostředek především slyšící osobě. Český znak SLYŠÍCÍ s polštinou mají blízké ekvivalenty v jazycích slovanských, sama to tvrdila polská figurantka (video (PJM) – Příloha č. 3). Je důležité si uvědomit zásadní rozdíl. Ekvivalentní znaky ze zahraničí a znaky v ČZJ jsou osoby pojmenovány podle kulturního kontextu – slyšící jako identita.

7 Videozáznam z internetu http://www.lifeprint.com/asl101/pages-signs/h/hearing.htm
Nebo podobný odkaz na znak HEARING http://www.handspeak.com/word/search/index.php?id=1001

8 Zde jsem nepopsala pohyb rtů. Tento americký znak je popsán v diplomové práci z důvodu výzkumu od Wilcoxové (viz kap. 6.2.1 Konotace přenesených významů – hanlivé/negativní, s. 36)

Příloha č. 3 – DVD_Stereotyp_Slysiciho_cloveka_v_CZJ

TEXTY_CJ

1. Komentare_k_videu
    - Komentare_k_videu_CZJ_Priloha_22_1
    - Komentare_k_videu_CZJ_Priloha_22_2
    - Komentare_k_videu_CZJ_Priloha_22_3
    - Komentare_k_videu_CZJ_Priloha_22_4
    - Komentare_k_videu_CZJ_Priloha_22_5
2. CJ_Priloha_1
3. CJ_Priloha_2
4. CJ_Priloha_3
5. CJ_Priloha_4a
6. CJ_Priloha_4b

VIDEA_CZJ

1. Priloha_1
2. Priloha_2
3. Priloha_3
4. Priloha_4a
5. Priloha_4b
6. Priloha_5
7. Priloha_6
8. Priloha_7
9. Priloha_8
10. Priloha_9
11. Priloha_10
12. Priloha_11
13. Priloha_12
14. Priloha_13
15. Priloha_14
16. Priloha_15
17. Priloha_16
18. Priloha_17
19. Priloha_18
20. Priloha_19
21. Priloha_20
22. Priloha_21
23. Priloha_22
24. Priloha_23
25. Priloha_24
26. Priloha_25
27. Priloha_26
28. Priloha_27
29. Priloha_28

Videa_zahranicni_znaky_SLYSICI

1. CSL_priloha_2
2. KSL_priloha_1

3. PJM_priloha_3

Video – Cizinci_ve_vlaku

Video – Kadernictvi

Video – Kamion

Video – Neslysici_komuninita_rika_NE

Video – Slysici_jako_identita

Prezentace v PDF – VV& more

Video – Znakopedie